

семінарі “Філологічне дослідження кінотексту”, у якому брав участь, зокрема, *І. Смирнов* (Констанц, Німеччина), і на круглому столі “Візуальне в процесі літературної творчості”. До проведення останнього долучилися фахівці СПбДУ, Санкт-Петербурзького відділення Російського інституту культурології, Всеросійського державного університету кінематографії імені С.А. Герасимова (Москва), Гамбурзького університету (Німеччина), Інституту російської літератури (Пушкінський Дім) Російської академії наук, а саме: *В. В'югін, В. Поліщук, Р. Лісєєв, М. Степанов* (усі – Санкт-Петербург), *Р. Перельштейн* (Москва), *А. Штульман* (Гамбург, Німеччина) та ін.

Літературознавчі й лінгвістичні підходи до вивчення поезії застосовувалися на секції віршознавців (керівник – *О. Хворостьянова*). *О. Лалетіна* (Санкт-Петербург) представила докладний аналіз метрики та строфіки *О. Апухтіна*. *С. Монахов* (Санкт-Петербург) ретельно дослідив ритмічну організацію катренів у трискладовиках *М. Некрасова*. Текст доповіді *О. Грінбаума* (Санкт-Петербург) був присвячений гармонійному потенціалу Бородінської строфи *М. Лермонтова*, а стаття *О. Зирянова* (Єкатеринбург) – феноменології композиції вірша. Важливо, що за наслідками роботи секції вдалося налагодити зв'язки між санкт-петербурзькою та київською віршознавчими школами. На знак активізації наукового діалогу *О. Хворостьянова* передала до бібліотечних фондів КНУ імені Тараса Шевченка найактуальніші російські праці про версифікацію, зокрема “Матеріали до словника мови *М.В. Ломоносова*” у 4 вип. (2010–2011).

Ще одна істотна особливість конференції – виразнення культурних домінант Петербурга як у досліджуваних творах, так і в самій методології. Організатори були зацікавлені в тому, щоб довести: славетний петербурзький текст не лише інтенсивно вивчається – він сприяє всебічному тлумаченню інших просторових феноменів. Невипадково на секції “Літературний процес у Росії першої половини ХХ ст.” (керівник – *М. Гуськов*) більшість доповідачів зосередилася на питаннях художньої репрезентації місця. Зокрема, *О. Єфремова* (Новосибірськ) розглядала локальну організацію повістей *О. Ремізова*. Ряд науковців аналізував зв'язки між літературною текстологією та творенням регіонального тексту (виступи *О. Куранди* (Москва) “Швамбранія Маріетти Шагінян” і *М. Гуськова* (Санкт-Петербург) “Цикл П.Г. Антокольського “Кубок Великого Орла”: проблеми творчої історії”). Цілоком нові аспекти петербургознавства вирізняла *М. Рощевська* (Санкт-Петербург) у розвідці “До питання про так званий “північний текст” у російській поезії першої третини ХХ ст.”. Доречною деталлю стала екскурсія “Літературний Невський проспект”, яку для учасників конференції провів керівник секції.

В'ячеслав Левицький
м. Київ

Отримано 10 квітня 2012 р.

ВСЕУКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ОЛІМПІАДА

23–26 квітня 2012 р. в Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя проходив другий етап всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності “Українська мова та література”. Згідно з наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 18 листопада 2012 р. №1324 “Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади у 2011/2012 навчальному році” Ніжинський державний університет було затверджено базовим вищим навчальним закладом для її проведення. В олімпіаді взяли участь шістдесят чотири студенти з тридцяти шести навчальних закладів. Деякі учасники приїхали на олімпіаду вже вдруге. 24 квітня відбувся перший тур: письмова робота з української мови. 25 квітня – другий тур: письмова робота з літератури. Обидві письмові роботи були спрямовані на виконання репродуктивних і моделювальних завдань, у яких студенти мали виявити всебічні й систематичні знання з української мови та літератури, продемонструвати глибоку обізнаність із сучасними науковими школами, теоретичними концепціями та підходами, уміння мислити, аргументувати, аналізувати, порівнювати, узагальнювати, а також проявити високу культуру писемного мовлення. Перше місце посів студент Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна *Євген Редько* (160 балів). Друге місце розділили студентка Ніжинського національного університету імені Миколи Гоголя *Наталія Довіна* (142 бали) та студентка Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна *Наталія Бардак* (140 балів). На третьому місці *Ірина Гурін* (Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, 131 бал), *Надія Пастушко* (РВНЗ “Кримський гуманітарний університет”, 126 балів) і *Тетяна Синьок* (Київський національний університет імені Тараса Шевченка) (123 бали). Ще шістнадцять учасників були відзначені в різних номінаціях.

Загалом учасники олімпіади виявили високий рівень та широту філологічних інтересів. Приємно, що дехто з них уже виступав з доповідями на всеукраїнських наукових конференціях. На відкритті олімпіади й під час нагородження переможців ректор Ніжинського університету проф. *О. Бойко*, декан філологічного факультету доц. *О. Забарний*, завідувач кафедри української мови проф. *Н. Бойко*, завідувач кафедри української літератури проф. *О. Ковальчук* та інші у своїх виступах наголошували на високому рівні учасників олімпіади, які зібралися у стінах одного з найславніших та найдавніших вузів України. Саме це студентство – майбутнє сучасної філологічної науки.

Оргкомітет провів для гостей низку цікавих заходів: екскурсії до Музею Ніжинської вищої школи, Картинної галереї, Музею рідкісної книги, Поштової станції та ін. Хочеться подякувати Оргкомітету за чудову організацію конференції, гостинність та неповторну творчу й водночас дружню атмосферу. Тож не дивно, що учасники висловили бажання взяти участь у наступній олімпіаді, яка знову прохідиме в Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя.

Світлана Луцій
м. Київ

Отримано 3 травня 2012 р.

“ЧАС СПОВІДУЄТЬСЯ ЧЕРЕЗ НАС...”: ТВОРЧИЙ ВЕЧІР ЛЮДМИЛИ ТАРНАШИНСЬКОЇ

15 березня 2012 р. в Національному музеї літератури України відбувся творчий вечір Людмили Тарнашинської “Час сповідується через нас”. Ошатна зала бібліотеки Колегії Павла Галагана ледь умістила представників широкого кола шанувальників творчості дослідниці, серед яких знакові постаті українського шістдесятництва, авторитетні вчені, викладачі вузів, письменники, журналісти і просто читачі-гурмани, що з нетерпінням очікують її нових книжок. Сентенцію, що нею означено назву творчого вечора, взято з поетичної книжки самої Л. Тарнашинської “Його величність Час. Варіації на (філосо)тему” (2010). Адже Л. Тарнашинська відома не лише як ґрунтовний і плідний літературний критик та літературознавець, авторка відомих наукових досліджень, а і як авторка дуже цікавих прозових і поетичних художніх збірок. Нині дослідниця підготувала до друку об’ємну монографію “Сюжет Доби: дискурс шістдесятництва в українській літературі ХХ ст.”.

Ведучий вечора директор Інституту літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН *М. Жулинський* наголосив, що Л. Тарнашинська надзвичайно талановита людина – блискучий літературознавець, чудовий поет і новеліст, якій притаманне філософське осмислення досліджуваних явищ та висока культура літературознавчого мислення. Зокрема, як у науковій, так і в художній творчості авторка намагається досягнути проблему проходження людини через час. Адже, як написав С. Кримський у передмові до її згаданої поетичної збірки, саме “Час просіює людей на істинність”. Л. Тарнашинська зуміла розглянути творчість українських шістдесятників як людей істинних. Тож у її особі маємо унікального працюючого, плідного та різнобічного вченого й письменника, що перебуває в розвії свого таланту.

Професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка *М. Гнатюк* наголосила на особливій увазі Л.Тарнашинської до роботи з текстами – досліджуваними і власними. Як наслідок, ґрунтовні літературознавчі монографії її складають гордість української гуманітаристики, а прозові й поетичні книжки завдяки особливому погляду, сказати б, “ключику” до людської душі мають неабиякий резонанс серед читачів. Якраз ця різноспрямованість творчості Л.Тарнашинської дає підставу говорити про варіативність самовиявів авторки. До того ж як науковим, так і художнім її текстам властива пропозиційність. Адже Л.Тарнашинська ніколи не виносить остаточних вердиктів, не подає однозначних версій, а навпаки – завжди запрошує до розмови та спільних роздумів над визначальними проблемами нашого життя й літературознавчої науки.

На думку відомого дисидента-шістдесятника доктора філософії *Є. Сверстюка*, ті тексти, що їх пропонує Л.Тарнашинська, є справді цікавим і глибоким літературознавством без зайвого нагромадження незрозумілих слівес. Ця авторка належить до тієї когорти дослідників, які добре знають, про що пишуть. Вона вміє вчитуватися в текст, добре його розуміє та має широку ерудицію, що дозволяє їй глибоко інтерпретувати тексти, події та явища. Крім того, Л.Тарнашинська блискуче й по-новому розвиває вже усталений жанр літературного портрета. Зосібна, у своїх наукових працях вона зуміла охопити і глибоко та об’єктивно осмислити широке коло відомих постатей із кола шістдесятників. Назагал дослідження Л.Тарнашинської постає добрим прикладом наукової коректності, глибини тлумачення й автентичності інтерпретації творчої постаті в контексті культури.